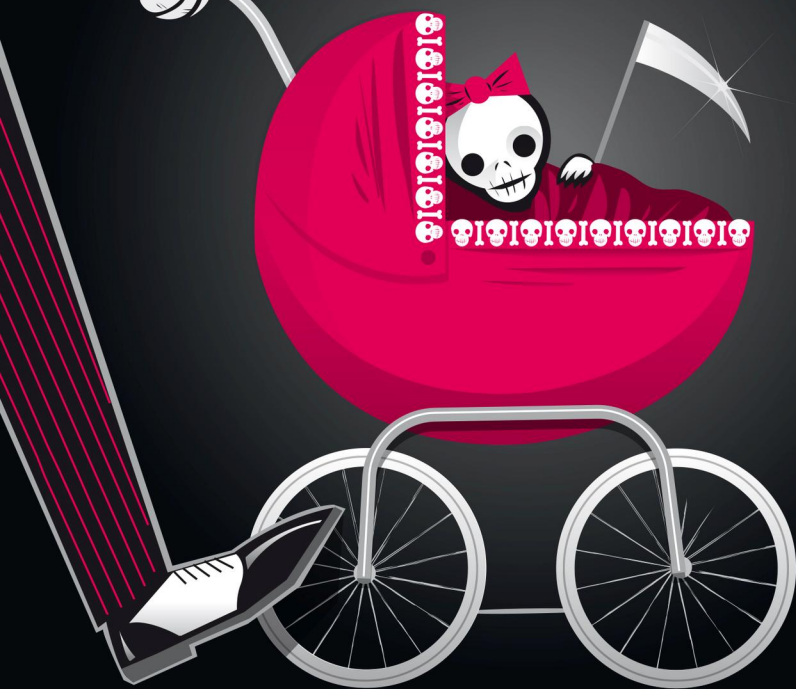

CHRISTOPHER MOORE

Přeložil Tomáš Jeník

ŠPINAVÁ PRÁCE

TRITON

Druhé, upravené vydání

TRITON
Praha / Kroměříž

Christopher Moore

Špinavá práce

CHRISTOPHER
MOORE

ŠPINAVÁ PRÁCE

Přeložil Tomáš Jeník

Stanislav Juhaňák - TRITON

Christopher Moore
Špinavá práce

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Moore, Christopher, 1957-

[Dirty job. Česky]

Špinavá práce / Christopher Moore ; přeložil Tomáš Jeník. -- Praha :

Stanislav Juhaňák - Triton, 2020. -- 519 stran

Přeloženo z angličtiny

ISBN 978-80-7553-760-7 (vázáno)

* 821.111(73)-31 * (0:82-31)

- americké romány

821.111(73)-3 - Americká próza [25]

© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2020

Copyright © 2006 by Christopher Moore

Translation © Tomáš Jeník, 2020

This edition published by arrangement with DeFiore and Company Literary
Management, Inc. through Andrew Nurnberg Associates, Prague.

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,

Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7553-760-7

Tato kniha je věnována

Patricii Mossové,

která se o svou smrt podělila stejně šlechetně,
jako se dělila o svůj život.

A

pracovníkům a dobrovolníkům v hospicích po celém světě.

První část

Špinavá práce

„Život, jež hledáš, nenalezneš!
Když bozi stvořili lidstvo,
smrt lidstvu dali v úděl,
život však do svých rukou si vzali.
Ty, žaludek si naplň,
ve dne i v noci buď stále vesel!
Denně pořádej slavnosti,
tancuj a hraj si ve dne v noci!
Nechť čisté jsou tvé šaty,
tvá hlava vymyta, ve vodě se koupej!
Na dítko zři, jež držíš na své ruce.
Ať manželka se raduje na tvém klíně!
Takové je lidské počínání.“

Epos o Gilgamešovi*

* Překlad Lubora Matouše, Praha 1976.

1.

**Jelikož jsem se já nemohl stavit pro Smrt,
byl tak laskav a stávil se on pro mě...**

Charlie Asher kráčel životem, jako mravenec kráčí po vodní hladině – jako kdyby se při každíčkém chybném kroku mohl zřítit do bezedné hlubiny. Obdařen představivostí beta samce mžoural celý život do budoucnosti a snažil se přijít na to, jak se proti němu chce svět spiknout, jak se ho snaží zabít – jeho, jeho ženu Rachel a teď i novorozenou Sophii. Ale přes veškerou ostražitost, paranoiou a neustálé obavy od chvíle, kdy Rachel našla modrý proužek na těhotenském testu, do okamžiku, kdy ji převezli na pooperační oddělení Nemocnice svatého Františka, mu Smrt proklouzl.

„Ona nedýchá,“ řekl Charlie.

„Dýchá normálně,“ opáčila Rachel a zlehka poplácala holčičku po zádech. „Chceš si ji podržet?“

Charlie už předtím pár vteřin držel maličkou Sophii v náruči a zase ji rychle předal staniční sestře s tím, že by měl někdo kvalifikovanější přepočítat, jestli má správný počet prstů na rukou i nohou. Sám to spočítal dvakrát a pokaždé dospěl k číslu jedenadvacet.

„Chovají se, jako by na tom nic nebylo. Jako kdyby bylo všechno v naprostém pořádku, když má dítě minimálně deset

prstů na rukou a deset na nohou. Co když jich má pár navíc? Co? Pár bonusových prstíků? Co když má to děcko ocas?“ (Charlie si byl naprosto jistý, že na ultrazvuku ze šestého měsíce zahlédl ocas. Prý pupeční šňůra! Ten snímek si nechal.)

„Žádný ocas nemá, pane Ashere,“ vysvětlovala sestra. „A má jich deset a deset, kontrolovali jsme to. Asi byste měl radši jít domů a trochu si odpočinout.“

„Budu ji mít rád i s prstem na ruce navíc.“

„Je dokonale normální.“

„Nebo na noze.“

„My opravdu víme, co děláme, pane Ashere. Je to krásné zdravé děťátko.“

„Nebo s ocasem.“

Sestra si povzdechla. Byla malá, podsaditá a na pravém lýtku měla vytetovaného hada, který prosvítal skrz bílé nemocniční punčochy. Každý pracovní den strávila čtyři hodiny masírováním nedonošených dětí, zasouvala ruce do otvorů v plexiskle inkubátorů, jako kdyby manipulovala s kousky radioaktivního materiálu. Mluvila na ně, konejšila je, říkala jim, jak jsou jedinečné, a cítila, jak se jejich srdíčka chvějí v hrudničkách menších než smotaný pár ponožek. Každé z nich oplakávala a věřila, že její slzy vlévají kousičky jejího života do těch maličkých tělíček, proti čemuž ostatně vůbec nic neměla. Měla života na rozdávání. Děkala novorozeneckou sestru už dvacet let a ještě nikdy nezvýšila hlas na novopečeného otce.

„Žádný zatracený ocas nemá, vy troubo! Podívejte!“ Od-táhla příkrývku a namířila na něj Sophiin zadeček, připravě-

ný vypustit takovou salvu smrtonosných hovínek, jakou ten naivní beta samec ještě neviděl.

Charlie uskočil, jelikož to byl mrštný třicátník, a potom, když pochopil, že dítě není nabité, si ve spravedlivém rozhořčení narovnal klopý tvídového saka. „Mohli jste jí ten ocas odstranit na porodním sále, abychom to nepoznali.“ On by to nepoznal. Požádali ho, aby porodní sál opustil – nejdřív porodník a potom i Rachel. („On, nebo já,“ řekla Rachel. „Jeden z nás musí vypadnout.“)

V Rachelině pokoji Charlie prohlásil: „Jestli jí odoperovali ocas, chci ho. Bude se po něm shánět, až vyroste.“

„Sophie, tvůj tatínek ve skutečnosti není blázen. On jenom pár dní nespál.“

„Ona se na mě dívá,“ vydechl Charlie. „Dívá se na mě, jako kdybych na dostizích rozfofroval peníze na její vysokou, takže bude muset šlapat, aby získala aspoň MBA.“

Rachel ho vzala za ruku. „Miláčku, myslím, že takhle brzy nedokáže ani pořádně zaostřit pohled, a navíc je ještě trochu malá na to, abychom si dělali starosti, jestli se dostane do NBA, nebo ne.“

„MBA,“ opravil ji Charlie. „Dneska s tím začínají hrozně brzy. Mohla by být už moc stará, než přijdu na to, jak se vlastně na dostizích sází. Bože, tvoji rodiče mě budou nenávidět.“

„A co na tom bude nového?“

„Nové důvody, to na tom bude nové. Teď je kvůli mně jejich vnučka šiksa.“

„Ona není šiksa, Charlie. Tohle už jsme probrali. Je moje dcera, takže je stejně Židovka jako já.“

Charlie si klekl vedle postele a vzal Sophiinu maličkou ručičku mezi prsty. „Tatínkovi je líto, že jsi kvůli němu šiksa.“ Sklonil hlavu a zabořil svůj obličej do míst, kde se dítě dotýkalo Rachelina boku. Rachel mu nehtem přejela po linii vlasů a opsala tak na jeho čele úhledný oblouk.

„Měl by ses jít domů trochu prospat.“

Charlie něco zamumlal do deky. Když zvedl hlavu, třpytily se mu v očích slzy. „Ona hřeje.“

„Hřeje. Tak to má být. Je savec. Není to ryba ani plaz. Proč brečíš?“

„Jste obě tak krásné.“ Začal aranžovat Racheliny tmavé vlasy na polštáři, vzal jeden dlouhý pramen, natáhl ho přes Sophiinu hlavičku a začal ho upravovat, jako by to byly její vlásky.

„Vůbec nevadí, když jí nenarostou vlasy. Ta vzteklá irská zpěvačka také žádné neměla a vypadala atraktivně. Když nám dají její ocas, můžeme jí z něj transplantovat chomáčky chlupů na hlavu...“

„Charlie! Běž domů!“

„Tvoji rodiče mi to budou vyčítat. Jejich plešatá vnučka bude muset šlapat a vystuduje jenom ekonomii – a všechno to bude moje chyba.“

Rachel chňapla po bzučáku ležícím na dece a výhrůžně ho zvedla do výšky, jako by to bylo dálkové odpalovací za-

řízení. „Charlie, jestli okamžitě nepůjdeš domů a trochu se nevyspíš, tak přísahám, že přivolám sestru a nechám tě od-sud vyhodit.“

Její hlas zněl neoblomně, ale usmívala se. Charlie se rád díval na její úsměv, vždycky to dělal rád. Měl pocit, jako by ho současně chválila a dávala mu svolení. Svolení být Char-liem Asherem.

„Dobře, tak já půjdu.“ Položil jí ruku na čelo. „Nemáš ho-rečku? Vypadáš unaveně.“

„Právě jsem porodila, ty telátko!“

„Jenom mám o tebe strach.“ Nebyl žádné telátko. Dávala mu za vinu ztrátu Sophiina ocasu, proto mu řekla telátko, a ne troubo jako všichni ostatní.

„Zlatíčko, běž už. Hned. Ať si můžu trochu odpočinout.“

Charlie jí načechral polštáře, zkontroloval džbán s vo-dou, přitáhl deku pod bradu, políbil ji na čelo, políbil dítě na čelo, načechral dítě, potom začal aranžovat květiny, které poslala jeho matka, přesunul velkou růžovou lilii dopředu, zdůraznil její krásu větvičkou bílých kvítků...

„Charlie!“

„Už jdu. Kristepane.“ Ještě naposledy zkontroloval pokoj, potom vycouval ke dveřím.

„Mám ti něco přinést z domova?“

„Nic nepotřebuju. Myslím, že v pohotovostní výbavě, kte-rou jsi zabalil, je všechno. Vlastně je docela možné, že ten hasicí přístroj ani nebudu potřebovat.“

„Lepší ho mít a nepotřebovat, než ho potřebovat...“

„Běž! Trochu si odpočinu, doktor prohlédne Sophii a ráno si ji odvezeme domů.“

„To mi připadá dost brzy.“

„Je to běžný postup.“

„Nemám přivést náhradní láhev s propan-butanem do polních kamínek?“

„Zkusíme vyjít s tím, co máme.“

„Ale...“

Rachel zvedla bzučák do výšky, jako kdyby chtěla říct, že pokud jejímu požadavku nevyhoví, následky budou strašlivé. „Miluju tě,“ pronesla důrazně.

„Taky tě miluju,“ odpověděl Charlie. „Obě dvě vás miluju.“

„Pápá, taťko,“ zamávala mu Rachel Sophiinou maličkou ručkou, jako kdyby vedla loutku.

Charlie cítil, jak se mu v krku usazuje velký knedlík. Nikdo ho ještě nikdy neoznačil za taťku, ani loutka ne. (Vlastně se jednou Rachel při sexu zeptal: „Kdo je tvůj taťka?“ a ona odpověděla: „Saul Goldstein,“ v důsledku čehož byl týden impotentní a hlavou se mu honily všechny možné starosti, o kterých opravdu nechtěl uvažovat.)

Vycouval ze dveří a dlaní je za sebou opatrně zavřel. Potom prošel chodbou a kolem recepce, odkud ho s mírně pokřiveným úsměvem pozorovala staniční sestra s hadím tetováním.

CHARLIE jezdil šest let starou dodávkou, kterou podědil po otci stejně jako vetešnictví a dům, v němž sídlilo. V dodávce byl pořád trochu cítit prach, kuličky proti molům a pot,

i když Charlie rozvěsil vonné stromečky po všech kličkách, knoflících a výčnělcích. Otevřel dveře auta a ovanul ho odér nechtěného – zboží majitele vetešnictví.

Než stačil zasunout klíček do zapalování, všiml si, že na sedadle spolujezdce leží cédéčko Sarah McLachlanové. Rachel se po něm bude shánět. Bylo to její oblíbené CD – a že by se měla z porodu vzpamatovávat bez něj? To nemohl Charlie dopustit. Popadl cédéčko, zamkl dodávku a zamířil zpět do Rachelina pokoje.

Ulevilo se mu, když zjistil, že se sestra vzdálila z recepcce, takže nemusel snášet její ledový, vyčítavý pohled. V duchu si připravil krátkou řeč o tom, že být dobrým manželem a otcem zahrnuje předjímat manželčiny touhy a potřeby, a to znamená přinést jí hudbu – no, tak ten projev může použít na zpáteční cestě, kdyby ho snad přece jen chtěla zmrazit pohledem.

Otvíral dveře do Rachelina pokoje pomalu, aby ji nevyleká. Očekával, že mu věnuje vřelý káravý úsměv, ale místo toho se zdálo, že spí, a vedle její postele stál vysoký černoš v mátově zeleném obleku.

„Co tady děláte?“

Muž v mátově zeleném obleku se k němu překvapeně obrátil. „Vy mě vidíte?“ Ukázal si na čokoládově hnědou kravatu a Charlie si na zlomek vteřiny vzpomněl na ty tenounké, mátovým krémem plněné čokolády, které dávali v lepších hotelích na polštáře.

„Jistěže vás vidím. Co tady děláte?“

Charlie přistoupil k Rachelině posteli a postavil se mezi cizince a členy své rodiny. Malou Sophii ten vysoký černý muž očividně fascinoval.

„Tohle není dobré,“ prohlásil Máta Zelený.

„Spletl jste si pokoj,“ oznámil mu Charlie. „Vypadněte odsud.“ Charlie se natáhl a konejšivě poklepal Rachel na ruku.

„Tohle vážně, vážně není dobré.“

„Pane, má žena se snaží spát a vy jste ve špatném pokoji. Tak odsud prosím odejděte, než...“

„Ona nespí,“ opravil ho Máta. Měl měkký, trochu jižanský přízvuk. „Je mi to líto.“

Charlie se otočil a pohlédl na Rachel. Čekal, že uvidí, jak se usmívá, uslyší, jak mu říká, aby se uklidnil, ale oči měla zavřené a hlava se jí svezla z polštáře.

„Miláčku?“ Charliemu vypadlo cédéčko z ruky a lehce s ní zatřásl. „Miláčku?“

Malá Sophie se rozplakala. Charlie položil Rachel ruku na čelo, vzal ji za ramena a zatřásl s ní. „Miláčku, vzbud' se. Rachel.“ Přiložil jí ucho k hrudníku a nic neslyšel. „Sestro!“

Charlie se v horečném spěchu natáhl přes postel po bzučáku, který vypadl Rachel z ruky a ležel na dece. „Sestro!“ Bušil do tlačítka a otočil se k muži v mátově zelené. „Co se stalo...“

Byl pryč.

Charlie vyběhl na chodbu, ale nikdo tam nebyl. „Sestro!“

Dvacet vteřin poté přiběhla sestra s hadím tetováním, za dalších třicet vteřin resuscitační tým s vozíkem.

Už nemohli nic dělat.

Ostré hrany

Nový zármutek má ostré hrany, přetíná nervy, odřezává od reality – je to milosrdenství ostré čepele. Až později, když se hrany obrousí, přijde opravdová bolest.

A tak si Charlie téměř nevybavoval vlastní křik v Rachelině nemocničním pokoji, polykání sedativ ani tenounkou pavučinu hysterie, která přikryla všechno, co ten první den dělal. Poté to byly vzpomínky náměsíčníka, scény zabírané kamerou v očním důlku zombieho, v nichž se jako nemrtvý potácel mezi vysvětlováním, obviňováním, přípravami na pohřeb a smutečním obřadem.

„Říká se tomu mozková tromboembolie,“ oznámil mu doktor. „V nohou nebo pánvi se při porodu vytvoří krevní sraženina, ta se potom přesune do mozku a odřízne ho od přísunu krve. Je to velmi vzácné, ale stává se to. Nemohli jsme s tím nic dělat. I kdyby se nám ji podařilo vzkřísit, utrpěla by rozsáhlé poškození mozku. Necítila žádnou bolest. Pravděpodobně prostě usnula a už se neprobudila.“

Charlie šeptal, aby náhodou nezačal rvát. „Ten muž v mátově zelené! Něco jí udělal. Něco jí píchl. Byl tam a věděl, že umírá. Viděl jsem ho, když jsem jí přinesl céděčko.“